Aika 26.10.2026, klo 18:00 - 19:08

Paikka Kaupunginvirasto, Laitila-sali

Käsitellyt asiat

§ 62 Laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 63 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

§ 64 Valtuustokauden 2025-2029 hyvinvointisuunnitelma

§ 65 Toimitilaohjelma

§ 66 Maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönotto 1.8.2027 alkaen

Saapuvilla olleet jäsenet

Pekka Kuusisto, puheenjohtaja
Heikki Peltola, 1. varapuheenjohtaja
Pertti Pokki, 2. varapuheenjohtaja
Virve Aho
Henri Aitakari, varajäsen
Jukka Alkio
Nina Arokoivu
Viktoria Hulenko
Pertti Kerttula
Mika Kinnala
Jari Kiveinen
Tapio Kylä-Heiko
Santeri Laaksonen
Hanna Lahtonen
Linda Lahtonen
Riikka Laurila
Heidi Lähteenmäki
Jarkko Männistö
Jussi Perkkola
Oskari Pilppula
Tanja Raisto-Elo
Timo Rantanen, varajäsen
Joonas Rinne
Riikka Saarela
Susanna Saari
Tiina Saari
Irina Tsabanova
Katja Ukkonen
Ilmari Vuorela
Tuomas Vuorio

Muut saapuvilla olleet

Johanna Ahokas, hallintojohtaja, sihteeri
Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja
Mika Raula, tekninen johtaja
Marika Silvennoinen, talousjohtaja

Poissa

Janne Kuusisto
Juha Raittinen
Frans Rantapere

Allekirjoitukset

Pekka Kuusisto
Puheenjohtaja

Johanna Ahokas
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Laitila 02.11.2026 klo 20:25.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Joonas Rinne

Riikka Saarela

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Kaupunginvirasto, kaupungin verkkosivut 2.11.2026 alkaen

§ 62
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupungin hallintosäännön mukaan kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä vähintään 6 päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa kokouksesta tiedotetaan kaupungin verkkosivuilla, julkisten kuulutusten ilmoitustaululla ja valtuuston päätöksen mukaisesti Laitilan Sanomissa.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kaupunginvaltuuston esityslista on lähetetty valtuutetuille ja kaupunginjohtajalle 20.10.2026.

Kokouskutsu on laitettu kaupungin verkkosivuille ja ilmoitustaululle 20.10.2026 ja julkaistu Laitilan Sanomissa 23.10.2026.

Ehdotus

Suoritetun läsnäolijoiden toteamisen jälkeen kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

§ 63
Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Laitilan kaupungin hallintosäännön 133 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan.

Ehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan kaupunginvaltuuston jäsenet Joonas Rinne ja Riikka Saarela.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Rakennus- ja ympäristölautakunta, § 19,20.05.2026
Tekninen valiokunta, § 36,24.06.2026
Sivistysvaliokunta, § 65,25.06.2026
Kaupunginhallitus, § 201,24.08.2026
Kaupunginvaltuusto, § 64, 26.10.2026

§ 64
Valtuustokauden 2025-2029 hyvinvointisuunnitelma

LAIDno-2025-339

Rakennus- ja ympäristölautakunta, 20.05.2026, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Lea Törmä, Ympäristöpäällikkö, lea.torma@laitila.fi

Liitteet

1 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 12.5.2025

Hyvinvointisuunnitelma on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Suunnitelmassa on määriteltynä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopisteet, jotka perustuvat valtakunnalliseen, hyvinvointialueen sekä paikalliseen hyvinvointitietoon. Tavoitteena on kaupunkilaisten fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi.

Laitilan kaupungissa hyvinvointisuunnitelma laaditaan kerran valtuustokaudessa toimialojen ja eri toimijoiden yhteistyönä. Hyvinvointisuunnitelmatyöryhmä pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnalta lausuntoa hyvinvointisuunnitelmaluonnoksesta 1.6.2026 mennessä.

Ehdotus
Esittelijä: Lea Törmä Ympäristöpäällikkö, Petri Kuusela Rakennustarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää lausunnostaan kokouksessa käytävän keskustelun ja sen pohjalta tehtävän ehdotuksen perusteella.

Päätös
Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää todeta lausuntonaan, että luonnon hyvinvointivaikutukset tulisi ottaa suunnitelmassa paremmin huomioon ja että suunnitelmassa tulisi huomioida myös lähivirkistysalueet, luonto- ja kuntopolut sekä uimarannat.

Tekninen valiokunta, 24.06.2026, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Raula, tekninen johtaja, mika.raula@laitila.fi

Liitteet

1 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 12.5.2025 uusin versio (003).pdf

Laitilan kaupungin vaikuttamistoimielimet (nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja monikulttuurisuusneuvosto), sivistys- ja tekninen valiokunta sekä rakennus- ja ympäristölautakunta osallistuvat hyvinvointisuunnitelman 2026–2030 valmistelemiseen, toteuttamiseen ja seurantaan. Edellä mainitut toimielimet tuovat esiin kohderyhmiensä näkökulmia, tekevät aloitteita hyvinvoinnin edistämiseksi ja seuraavat väestöryhmiensä hyvinvoinnin kehitystä.

Toimialat ja tehtäväalueet huomioivat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet toiminnassaan ja arvioinnissaan. Vaikuttamistoimielimet ja valiokunnat osallistuvat vuosittaiseen hyvinvointikertomukseen, arvioivat toimenpiteiden vaikuttavuutta ja esittävät tarvittaessa kehittämisehdotuksia.

Toimielimet edistävät vuorovaikutusta kaupungin ja asukkaiden välillä sekä välittävät palautetta ja kokemuksia, jotka tukevat hyvinvointityön jatkuvaa kehittämistä.

Hyvinvointisuunnitelmatyöryhmä pyytää lausuntoja em. toimielimiltä.

Ehdotus
Esittelijä: Mika Raula, tekninen johtaja

Tekninen valiokunta katsoo esillä olevan hyvinvointisuunnitelman tarkistustaan vastaavan, eikä esitä siihen muutoksia tai lisäyksiä.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistysvaliokunta, 25.06.2026, § 65

Valmistelijat / lisätiedot:

Liitteet

1 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 12.5.2025 uusin versio (003).pdf

Laitilan kaupungin vaikuttamistoimielimet (nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja monikulttuurisuusneuvosto), sivistys- ja tekninen valiokunta sekä rakennus- ja ympäristölautakunta osallistuvat hyvinvointisuunnitelman 2026–2030 valmistelemiseen, toteuttamiseen ja seurantaan. Edellä mainitut toimielimet tuovat esiin kohderyhmiensä näkökulmia, tekevät aloitteita hyvinvoinnin edistämiseksi ja seuraavat väestöryhmiensä hyvinvoinnin kehitystä.

Toimialat ja tehtäväalueet huomioivat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet toiminnassaan ja arvioinnissaan. Vaikuttamistoimielimet ja valiokunnat osallistuvat vuosittaiseen hyvinvointikertomukseen, arvioivat toimenpiteiden vaikuttavuutta ja esittävät tarvittaessa kehittämisehdotuksia.

Toimielimet edistävät vuorovaikutusta kaupungin ja asukkaiden välillä sekä välittävät palautetta ja kokemuksia, jotka tukevat hyvinvointityön jatkuvaa kehittämistä.

Hyvinvointisuunnitelmatyöryhmä pyytää lausuntoja em. toimielimiltä. Kommentit tai lausunnot pyydetään toimittamaan sähköpostitse Sari Koskelle (sari.koski@laitila.fi) 24.6.2026 mennessä.

Sivistystoimen esihenkilöt ovat käsitelleen 10.6.2026 Laitilan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaluonnosta ja antaneet huomioita ja kommentteja hyvinvointisuunnitelmaluonnoksesta. Esihenkilöiden huomiot ja kommentit esitellään kokouksessa sivistysvaliokunnalle keskustelun ja lausunnon pohjaksi.

Ehdotus
Esittelijä: Susanne Laaksonen lailaakssu

Sivistysvaliokunta käy kokouksessaan keskustelun Laitilan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaluonnoksesta ja antaa lausuntonsa keskustelun pohjalta.

Päätös
Sivistysvaliokunta kävi keskustelun Laitilan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaluonnoksesta ja toteaa lausuntonaan, että kaupungin hyvinvointisuunnitelmaluonnoksessa on paljon hyvää, mutta se vaikuttaa olevan vielä keskeneräinen. Valiokunta esittää, että valmistelua jatketaan ja suunnitelmaluonnoksesta korjattaisiin asiavirheet sekä tarkasteltaisiin asetettuja mittareita ja vastuutahoja. Ehyen ja yhtenäisen hyvinvontisuunnitelmaluonnoksen jatkovalmistelun jälkeen sivistysvaliokunta esittää uutta lausuntokierrosta.

Kaupunginhallitus, 24.08.2026, § 201

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Kiertokari-Laitinen, hallintojohtaja, heli.kiertokari@laitila.fi
Sari Koski, henkilöstö- ja tietopalveluasiantuntija, sari.koski@laitila.fi

Liitteet

1 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 kaupunginhallitus 24.8.2026

Oheismateriaali

1 Vanhusneuvoston lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
2 Teknisen valiokunnan lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
3 Sivistysvaliokunnan lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
4 Rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
5 Vammaisneuvoston lausunto, hyvinvointisuunnitelma
6 Monikulttuurisuusneuvoston puheenjohtajan huomioita hyvinvointisuunnitelmasta

Hyvinvointisuunnitelman avulla johdetaan, ohjataan ja kehitetään kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Suunnitelman avulla varmistetaan

toiminnan suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus, pitkäjänteisyys ja yhteistyö eri toimijoiden välillä. Hyvinvointisuunnitelma rakennetaan valtuustokausittain ja sen lähtökohtana ovat kaupunkistrategia sekä tilasto- ja tutkimustietoon perustuva analyysi kaupunkilaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä arjen turvallisuudesta. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tekeminen perustuu lakiin. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6. § mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä.

Suunnitelma jakautuu viiteen painopisteeseen teemoittain:

- Osallisuus ja yhteisöllisyys
- Turvallisuus ja viihtyisyys
- Elintapaohjaus
- Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvointi
- Harrastaminen, vapaa-aika ja kulttuuri

Jokaiselle painopisteelle on määritelty 1-5 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitetta sekä niihin liittyvät esimerkit toimenpiteistä, mittareista ja vastuutahoista. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita, toimenpiteitä sekä toteumaa seurataan ja käydään läpi vuosittaisessa raportoinnissa, jotta voidaan varmistaa tavoitteiden saavuttaminen. Tarvittaessa voidaan tehdä tarvittavia muutoksia suunnitelmaan.

Suunnitelman laadintaan on osallistunut laaja joukko viranhaltijoita ja työntekijöitä kaikilta toimialoilta ja elinvoiman erillisyksiköstä sekä mm. poliisin, seurakunnan ja kolmannen sektorin edustajia. Alatyöryhmien vetäjinä ovat toimineet työllisyys- ja maahanmuuttopäällikkö Eila Pappila, kulttuuripäällikkö Piia Allén, apulaisrehtori Juha Into, henkilöstö- ja tietopalveluasiantuntija Sari Koski sekä hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen.

Tekniseltä ja sivistysvaliokunnalta sekä nuorisovaltuustolta, monikulttuurisuus-, vammais- ja vanhusneuvostoilta on pyydetty lausunnot hyvinvointisuunnitelmasta 2025-2029. Lausunnoissa esille nostettuja asioita on huomiotu suunnitelmassa. Osa huomioista liittyy hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoaiheeseen.

Ehdotus
Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy valtuustokauden 2025-2029 hyvinvointisuunnitelman.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 26.10.2026, § 64

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Ahokas, hallintojohtaja, johanna.ahokas@laitila.fi

Liitteet

1 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 kaupunginhallitus 24.8.2026

Oheismateriaali

1 Vanhusneuvoston lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
2 Teknisen valiokunnan lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
3 Sivistysvaliokunnan lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
4 Rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto hyvinvointisuunnitelmasta
5 Vammaisneuvoston lausunto, hyvinvointisuunnitelma
6 Monikulttuurisuusneuvoston puheenjohtajan huomioita hyvinvointisuunnitelmasta

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy valtuustokauden 2025-2029 hyvinvointisuunnitelman.

Päätös
Asian käsittelyn aikana puheenvuoron käytti valtuutettu Heikki Peltola.

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen valiokunta, § 50,23.09.2026
Kaupunginhallitus, § 229,05.10.2026
Kaupunginvaltuusto, § 65, 26.10.2026

§ 65
Toimitilaohjelma

LAIDno-2026-516

Tekninen valiokunta, 23.09.2026, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Eva Nurmi, Kiinteistöpäällikkö, eva.nurmi@laitila.fi

Liitteet

1 Kaupungin toimitilaohjelma vuosille 2026-2030

Laitilan kaupunki on päivittänyt ja hyväksynyt uuden kaupunkistrategian 18.5.2026 kaupunginvaltuustossa. Kaupungin muiden ohjelmien tulee osaltaan tukeutua kaupunkistrategiaan ja niiden tavoitteet tulevat olla yhtenäiset. Kaupungin toimitilaohjelma luotiin 2023. Nyt se päivitettiin vuoden 2026 tilanteeseen, sekä vastaamaan uutta kaupunkistrategiaa.

Toimitilaohjelman tarkoituksena on linjata mitä kunnan omassa käytössä olevaa rakennusomaisuutta kaupunki omistaa, minkälaisilla resursseilla ja miten se omistuksiaan käyttää. Tilahallinnan tulee olla pitkällä aikavälillä suunnitelmallista. Toimitilaohjelma on myös mukautuva ja sitä tulee päivittää merkittävien toimintaympäristömuutoksien vuoksi. Tilatarpeet muuttuvat palveluverkon, omistajapoliittisten linjauksien ja väestönkehityksen myötä. Toimitilaohjelma tulee päivittää vähintään esim. valtuustokausittain.

Toimitilaohjelma sisältää yleiskatsauksen tilakannan nykytilanteesta ja mahdollisesta säästöpotentiaalista sekä ennusteen palvelutarpeista. Ohjelman liitteenä on kaupungin kiinteistöjen salkutus, joissa kiinteistöt on jaettu neljään eri salkkuun, niiden käyttötarpeen ja merkittävyyden mukaan.

Ehdotus
Esittelijä: Mika Raula, tekninen johtaja

Tekninen valiokunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy päivitetyn toimitilastrategian käyttöönotettavaksi.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 05.10.2026, § 229

Valmistelijat / lisätiedot:

Eva Nurmi, Kiinteistöpäällikkö, eva.nurmi@laitila.fi

Liitteet

1 Kaupungin toimitilaohjelma vuosille 2026-2030

-

Ehdotus
Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää teknisen valiokunnan ehdotuksesta edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy päivitetyn toimitilastrategian käyttöönotettavaksi.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 26.10.2026, § 65

Valmistelija / lisätiedot:

Eva Nurmi, Kiinteistöpäällikkö, eva.nurmi@laitila.fi

Liitteet

1 Toimitilaohjelma vuosille 2026-2030, päivitetty

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää teknisen valiokunnan ehdotuksesta edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy päivitetyn toimitilaohjelman käyttöönotettavaksi.

Päätös
Asian käsittelyn aluksi puheenvuoron käytti tekninen johtaja Mika Raula.

Asian käsittelyn aikana puheenvuoron käyttivät valtuutettu Jukka Alkio, kaupunginhallituksen puheenjohtaja/valtuutettu Tanja Raisto-Elo, valtuutetut Heikki Peltola, Henri Aitakari, Tapio Kylä-Heiko, Santeri Laaksonen, Ilmari Vuorela ja Pertti Pokki.

Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti seuraavin muutoksin:

- Liite 1 Kiinteistöjen salkutus: E. Elon koulu siirretään salkusta kolme salkkuun kaksi

Tiedoksi
tekninen toimi

Kaupunginvaltuusto, § 107,08.12.2025
Kaupunginhallitus, § 311,15.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 4,09.02.2026
Sivistysvaliokunta, § 17,26.02.2026
Kaupunginhallitus, § 55,09.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 16,23.03.2026
Sivistysvaliokunta, § 91,08.10.2026
Kaupunginhallitus, § 238,19.10.2026
Kaupunginvaltuusto, § 66, 26.10.2026

§ 66
Maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönotto 1.8.2027 alkaen

LAIDno-2025-784

Kaupunginvaltuusto, 08.12.2025, § 107

Kaupunginvaltuutettu Viktoria Hulenko esitti Keskustan valtuustoryhmän kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

''Lapsen 3–5 vuoden ikä on yksi kehityksen tärkeimmistä vaiheista. Tänä aikana lapsi oppii keskeisiä sosiaalisia, kognitiivisia ja emotionaalisia taitoja, jotka vaikuttavat hänen koulupolkuunsa ja hyvinvointiinsa pitkälle tulevaisuuteen. Laadukas ja saavutettava varhaiskasvatus on tehokkain keino tukea tätä kehitystä.

Laitilan pitkän aikavälin elinvoima perustuu siihen, kuinka houkutteleva ja perheystävällinen kaupunki on lapsiperheille. Kun muut kunnat kilpailevat aktiivisesti lapsiperheistä, meidän on uskallettava tehdä rohkeita ja tulevaisuuteen katsovia päätöksiä, jotka tukevat lapsia, perheitä ja koko paikallista yhteisöä.

Perustelut

1. 3-5 vuoden ikä on kriittistä sosiaaliselle kehitykselle

3–5-vuotiaat lapset opettelevat yhdessä toimimista, sääntöjen noudattamista, vuorovaikutusta, tunteiden säätelyä sekä konfliktien rakentavaa ratkaisemista.

Varhaiskasvatus tarjoaa näiden taitojen harjoitteluun turvallisen, ohjatun ja kehitystä tukevan ympäristön.

2. Oppimisvalmiuksien vahvistuminen

Tutkimusten mukaan varhaiskasvatukseen osallistuminen kehittää kielellisiä taitoja, keskittymiskykyä, oppimismotivaatiota ja valmiuksia koulun aloittamiseen.

Nämä taidot ovat keskeisiä lapsen myöhemmän koulupolun onnistumisen kannalta.

3. Maksuttomuus varmistaa yhdenvertaisuuden

Maksuton varhaiskasvatus varmistaa, että kaikki lapset – taustasta riippumatta – saavat saman vahvan pedagogisen perustan.

4. Vanhempien työssäkäynnin tukeminen

Maksuton varhaiskasvatus helpottaa työn ja perhe-elämän yhteensovittamista ja mahdollistaa molempien vanhempien osallistumisen työmarkkinoille.

Tämä lisää kaupungin verotuloja ja vähentää toimeentulotuen sekä muiden etuuksien tarvetta.

5. Ennaltaehkäisevät säästöt

Laadukas varhaiskasvatus vähentää erityisopetuksen tarvetta, sosiaalipalvelujen kuormitusta ja syrjäytymisriskiä myöhemmin elämässä.

Nämä muodostavat kunnalle merkittäviä pitkän aikavälin säästöjä.

6. Laitilan vetovoiman vahvistaminen

Maksuton varhaiskasvatus 3–5-vuotiaille on konkreettinen ja näkyvä perhemyönteinen toimi, joka lisää Laitilan houkuttelevuutta lapsiperheiden silmissä, tukee väestökehitystä ja vahvistaa kaupungin elinvoimaa.

Tämä aloite ei koske 0–2-vuotiaita eikä esiopetusta (6-vuotiaita).

Maksuton varhaiskasvatus kohdistuu tärkeimpään ikävaiheeseen, jolloin lapsen sosiaalinen ja kognitiivinen kehitys on nopeimmillaan.

Aloite

Esitän, että Laitilan kaupunki:

1. Valmistelee mallin, jossa varhaiskasvatus 3–5-vuotiaille laitilalaisille lapsille on maksutonta.

2. Laatii kustannus–hyöty-analyysin sekä arvion uudistuksen taloudellisista ja pitkän aikavälin hyvinvointivaikutuksista.''

Ehdotus

-

Päätös
Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi em. valtuustoaloitteen lähettäen sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

Kaupunginhallitus, 15.12.2025, § 311

-

Ehdotus
Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on sivistysjohtajalla.

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle ennen valmistelun aloittamista lähetekeskustelua varten.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 09.02.2026, § 4

-

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto käy aloitteesta lähetekeskustelun.

Päätös
Asian käsittelyn aikana puheenvuoron käyttivät valtuutetut Henri Aitakari, Riikka Saarela, Pertti Pokki, Heikki Peltola, sivistysjohtaja Susanne Laaksonen, hallituksen puheenjohtaja Tanja Raisto-Elo ja valtuutettu Santeri Laaksonen.

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistysvaliokunta, 26.02.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Taija Jalonen, varhaiskasvatuspäällikkö, taija.jalonen@laitila.fi

Keskustan valtuustoryhmä on jättänyt 8.12.2025/§107 kirjallisen valtuustoaloitteen koskien laitilalaisten 3-5 -vuotiaiden lasten maksutonta varhaiskasvatusta. Aloitteessa perustellaan maksuttoman varhaiskasvatuksen tukevan lasten ja perheiden arkea ja vahvistavan kaupungin veto- ja pitovoimaa.

Kokonaan tai osittain maksuton varhaiskasvatus valtakunnallisesti

Kuntaliiton (2024) tekemässä selvityksessä 83,7% kunnista perii varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisia maksuja. Kokonaan maksutonta varhaiskasvatusta tarjosi 35 kuntaa, minkä lisäksi 11 kunnassa varhaiskasvatus oli kokonaan tai osittain maksutonta 5-vuotiaiden osalta.

Varhaiskasvatusta tarjoavat kunnat ovat pääsääntöisesti pieniä, alle 5000 asukkaan kuntia. Kaikissa yli 20 000 asukkaan kunnissa peritään asiakasmaksuja. Kuntaliiton selvityksen perusteella useissa kunnissa myönnetään maksusta muita laissa määriteltyjä laajempia alennuksia. Useimmat alennukset liittyvät lasten loma-aikoihin ja erityisesti kesäaikaan. Yleisin käytössä oleva hyvitys koski kesä- heinä- ja elokuussa (62,7%). Toiseksi yleisin maksuhyvitys peruste oli varhaiskasvatusyksikön kiinni oleminen kunnan toimesta esimerkiksi kehittämispäivän, perhepäivähoitajan vapaapäivän tms. syyn vuoksi. Tämä oli käytössä 42% kunnista.

Laitilassa hyvityskäytäntö on ollut käytössä vuoden 2020 lopusta lähtien. Sivistysvaliokunta teki 19.11.2020 § 29 kokouksessaan päätöksen ottaa käyttöön varhaiskasvatuksen asiakasmaksuhyvityksen 2020 joululomasta. Laitilassa hyvitys koskee aikaa, jolloin vanhemmat järjestävät koko loma-ajan hoidon itse ja lisäksi ilmoittavat hyvissä ajoin ennen loma-ajan alkua tai perhepäivähoitajan vapaita, että eivät tarvitse varahoitoa. Hyvitystä ei saa, mikäli perhe varaa hoitoajan, mutta jättää sen käyttämättä, koska tällöin hoitapaikka on jo jouduttu varaamaan. Hyvitystä ei myöskään tule, mikäli perhe on jo käyttänyt kuukaudessa sopimansa tuntimäärän ennen ko. hyvitysaikaa. Hyvitystä annetaan päiväkotien tai perhepäivähoitajan loma-ajoilta, ei perheestä johtuvista poissaoloista. Hyvitys koskee syyslomaa, joululomaa, talvilomaa ja kesällä päivystysaikaa, jolloin toiminta on keskitetty yhteen päiväkotiin. Perhepäivähoidossa hyvitys koskee aikoja, jolloin perhepäivähoitaja on lomalla, tai muuten estynyt tekemään töitä

Valtakunnalliset kokeilut

Laitilan varhaiskasvatus osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen 20h/viikko -kokeiluun toimikausina 2019-2020 ja 2020-2021. Kokeilun tavoitteena oli lisätä 5-vuotiaiden lasten osallistumista varhaiskasvatukseen, selvittää kokeilun vaikutusta heitä nuorempien lasten varhaiskasvatukseen osallistumisasteeseen, selvittaa maksuttoman varhaiskasvatuksen kunstannusvaikutuksia, edistää vanhempien työllistymistä, edistää lasten yhdenvertaisuutta sekä tukea oppimisen ja koulutuspolun tasa-arvoa sekä kehittää varhaiskasvatuksen palveluohjausta.

Kokeilu lisäsi viisivuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistumista. Kansallinen arviointikeskus Karvin tutkimus osoitti, että maksuttomuus on vaikuttava, mutta ei ainoa tekijä perheiden päätöksenteossa. Maksuttomuuden lisäksi ratkaisuun vaikuttivat myös: varhaiskasvatuksen tarve perheen arjessa, työtilanne, sisarusten hoitoratkaisut ja paikalliset palvelut ja niiden saavutettavuus. Karvin arvioinnin mukaan nuorempien lasten osallistumisasteessa ei nähty yhtä vahvaa muutosta kuin viisivuotiailla. Vanhempien työllistymisvaikutukset olivat karvin arvion mukaan pieniä. Lasten yhdenvertaisuus (taloudellisten esteiden poistuminen) ja koulutuspolun tasa-arvo vahvistuivat, koska kokeilu tasasi kotitaustan eroja.

Laitilan kaupunki oli mukana myös valtakunnallisessa maksuttomassa 5-vuotiaiden kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa vuosina 2022-2025, joka oli osallistujille maksutonta. Kokeiluun osallistui vuosina 2016 ja 2017 syntyneet lapset. Loppuraportin mukaan kaksivuotinen esiopetuskokeilu lisäsi 5-vuotiaiden lasten osallistumista esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen sekä vahvisti esiopetuksen suunnitelmallisuutta ja pedagogista tavoitteellisuutta. Arviointien perusteella lasten oppimisvalmiuksia ja sosioemotionaalisten taitojen kehitys oli pääosin samankaltainen kuin nykyisessä järjestelmässä. Kaksivuotinen esiopetuskokeilu lisäsi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä aiheituvia kustannuksia muun muuassa henkilöstö-, tila- ja hallintomenojen osalta, joita toki kompensoitiin valtionavustuksilla.

Varhaiskasvatuksen maksuttomuutta tai asiakasmaksujen alentamista voidaan näin pitää yhtenä hyvänä keinona, jos halutaan tulevaisuudessakin lisätä varhaiskasvatukseen osallistumista.

Maksuttomuuden taloudelliset vaikutukset

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuperiaatteet

Varhaiskasvatuksen järjestämistä säätelee varhaiskasvatuslaki (504/2018), varhaiskasvatusasetus (753/2018) ja asiakasmaksujen osalta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki (1503/2016). Asiakasmaksulain mukaan kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta voidaan periä lain mukainen asiakasmaksu ja se voidaan määrätä kuukausimaksuna. Yleisenä periaatteena on, että asiakasmaksua peritään 11 kuukaudelta toimintavuoden aikana.

Varhaiskasvatusmaksuun vaikuttavat varhaiskasvatukselle varattu aika, perheen tulot ja perheen koko. Enimmillään perheen maksu nuorimmasta lapsesta voi olla 1.8.2026 alkaen 335€. Mikäli tulojen perusteella maksu jää alle 32€ sitä ei peritä ollenkaan. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin tehdään indeksitarkastukset joka toinen vuosi (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016). Asiakasmaksulaissa määritellään periaatteet, milloin kunta voi periä tulojen mukaan korkeinta mahdollista maksua ja missä tilanteissa maksua tulee alentaa.

Viime vuosina varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia on muutettu useasti ja tehdyt muutokset ovat laajentaneet maksuvapautta ja pienentäneet varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja monille perheille nostamalla tulorajoja ja tarkistamalla sisaralennuksia. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista n. 65%:lla on 0€ asiakasmaksu. 1.8.2026 tulevan varhaiskasvatuksen indeksikorotuksen myötä asiakasmaksutuottojen voidaan arvioida vähenevän edelleen tulorajamuutosten takia.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen taloudelliset vaikutukset kunnalle

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot ovat pienentyneet merkittävästi viime vuosina ja pienenevät jatkossakin johtuen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksista.

Vuonna 2024 varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot olivat 232 528€ ja vuonna 2025 asiakasmaksutuotot olivat 198 522€.

Valtuustoaloitteen maksuton varhaiskasvatus olisi tarkoitettu 3-5-vuotiaille ja sidottuna tiettyihin ikävuosiin eli elokuussa 2026 maksuttoman varhaiskasvatuksen 1.8.2026-31.7.2027 saisivat vuosina 2021, 2022 ja 2023 syntyneet lapset. Todellisia kustannusvaikutuksia on haastavaa arvioida, mutta keskimäärin n. puolet varhaiskasvatuksessa olevista lapsista saisi maksuttomuuden myötä maksuttoman varhaiskasvatuksen, jolloin voidaan karkeasti arvioida, että asiakasmaksutuloja olisi n. 100 000€ vähemmän. Asiakasmaksutuloihin vaikuttaa toki lainsäädännön muutokset, ikäryhmien koko, perheiden tulotaso yms.

Mikäli maksuton varhaiskasvatus toteutuisi, se vaikutaisi myös palvelusetelimenoihin korottavasti. Laitila myöntää perheelle palvelusetelin yksityiseen perhepäivähoitoon tai päiväkotiin. Palvelusetelin kattohinnasta vähennetään asiakaskohtainen

laskennallinen asiakasmaksu ja kaupunki maksaa kattohinnan ja laskennallisen asiakasmaksun erotuksen palvelusetelinä. Palveluntuottaja perii asiakasmaksun suoraan asiakasperheelta.

Tilastotieto lapsista syntymävuosittain sekä varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista;

syntymävuosi	lapsimäärä väestörekisterin mukaan	varhaiskasvatuksessa / hakemus tehty	kotona tai ei haettu hoitopaikkaa
2021	**70**	**66**	**4**
2022	**58**	**56**	**2**
2023	**60**	**53**	**7**
2024	67	51	16
2025	42	14	28

Maksuton varhaiskasvatus saattaisi nostaa lasten osallistumisastetta ja mahdollisesti lisätä tätä kautta henkilöstömenoja. Osallistumisasteen nousu tarkoittaa mahdollisesti varhaiskasvatuspaikkojen riittämättömyyttä suhteessa kysyntään. Kustannusvaikutukset henkilöstömenoihin on keskimäärin 43 500€/ työntekijä vuodessa seitsemää varhaiskasvatuksen lisäpaikkaa kohden (yli 3-vuotiaat).

Mikäli varhaiskasvatuksen tarve nykyisestään lisääntyisi, lapset eivät mahtuisi nykyisiin perhepäivähoito- ja päiväkotipaikkoihin. Tämän johdosta toimintaa tulisi jatkaa myös Vanhan pappilan päiväkodissa, jolloin kustannuksia muodostuisi lisää mm. tiloista sekä keittiö- ja siivoushenkilökunnasta.

Varhaiskasvatuksen päivittäin varattavan henkilöstömäärän (työvuotosuunnittelun) ennakoimattomuus saattaisi lisääntyä, mikäli huoltajat varaisivat varhaiskasvatusta yli todellisen tarpeen. Kun asiakkailla on tuntiperusteinen asiakasmaksu ja sovitut tunnit ylittyvät, asiakasmaksu korottuu. Kun asiakasmaksua ei peritä, vanhemmat eivät noudata varattuja hoitoaikoja. Hoitoaikojen pidentyminen lisää henkilöstön tarvetta erityisesti aamu- ja iltapäivätunteihin sekä loma-aikoina. Nyt on jo nähtävissä, vanhempien jonkinlainen välinpitämättömyys loma-aikojen varauksissa. Vanhemmat varaavat hoitoa, mutta käytännössä lapsi ei tulekaan paikalle. Tilanne on johtanut siihen, että kasvatushenkilöstöä, keittiöhenkilöstöä, siivoushenkilöstöä sekä ruokaa varataan yli todellisen tarpeen, kun vanhemmat eivät peruuta varaamiaan hoitoaikoja. Maksuton varhaiskasvatus saattaisi edelleen lisätä järjestämisestä koituvia kokonaiskustannuksia.

Hallinnon osalta osittain maksuton varhaiskasvatus saattaisi tuoda hieman säästöjä varhaiskasvatuspäällikön työpanoksesta, kun asiakasmaksupäätökset vähenisivät.

Maksuttoman (3-5-vuotiaalle) varhaiskasvatuksen taloudelliset vaikutukset perheelle

Asiakasmaksun suuruus vaihtelee 1.8.2026 alkaen 32 eurosta 335 euroon lapsen hoidontarpeen, perheen tuloista ja koosta riippuen. Mikäli perheen alle 3-vuotias lapsi

osallistuu varhaiskasvatukseen, perhe menettää kotihoidon tuen siitä lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen. Maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutus perheen asiakasmaksutuloihin yhdestä lapsesta saattavat siis olla 32 eurosta 335 euroon ja useampilapsella perheellä vaikutus voi olla isompi. Alla olevat esimerkit on laskettu 1.8.2026 mukaisten tulorajojen mukaan. Vertailuksi on laskettu perhe, jossa on kaksi 3-5- vuotiasta lasta sekä perhe, jossa on yksi alle 3-vuotias ja yksi 5-vuotias.

Maksutonta varhaiskasvatusta tarjotaan 3-5-vuotialle:

Esimerkki 1. Perhe, jossa on 2 lasta (lapset ovat 3- ja 5- vuotiaat) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat yhteensä 6699 euroa/ kk, asiakasmaksu nuoremmasta lapsesta on 32€/kk ja vanhemmasta 0€/kk. Perheen saama taloudellinen hyöty on 32€.

Esimerkki 2. Perhe, jossa on 2 lasta (lapset ovat 3- ja 5- vuotiaat) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat yhteensä 9530€/kk, asiakasmaksu nuoremmasta on 335€/kk ja vanhemmasta 134€/kk. Perheen saama taloudellinen hyöty on 469€/kk

Esimerkki 3. Perhe, jossa 2 lasta (lapset ovat alle 3-. ja 5-vuotias) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat 6699€/ kk, asiakasmaksut nuoremmasta lapsesta on 32€/kk ja vanhemmasta 0€/kk. Perheen taloudellinen hyöty on 0€.

Esimerkki 4. Perhe, jossa 2 lasta (lapset ovat alle 3-. ja 5-vuotias) ja kaksi huoltajaa, tulot ovat 9530€/kk. Asiakasmaksu nuoremmasta on 335€/kk ja vanhemmasta 134€ /kk. Perheen saama taloudellinen hyöty on 134€/kk.

Yhteeenvetona voidaan todeta, että maksuton varhaiskasvatus tukisi ensisijaisesti keskituloisia ja hyvin toimeen tulevia.

Esimerkkikuntien tarjoama maksuton varhaiskasvatus

Valtakunnallisesti maksutonta varhaiskasvatusta on kokeiltu yksittäisissä kunnissa. Kustavissa maksutonta varhaiskasvatusta on tarjottu vuodesta 2018, Merikarvialla vuodesta 2023 ja Kurikassa vuodesta 2022 lähtien. Kaikkissa näissä kunnissa tarjotaan maksutonta varhaiskasvatusta kaikille alle kouluikäisille.

Esimerkkikunnissa maksuttomuus on lisännyt lasten osallistumisastetta ja on vastaajien mukaan ollut iso kädenojennus lapsiperheille. Maksuttomuuden myötä perheet nostivat varhaiskasvatuksen tuntimääriä ja sen koettiin tukevan perheitä taloudellisesti. Sisarusten varhaiskasvatuspaikkojen irtisanominen väheni ja varhaiskasvautuksen osallistumisaste nousi. Kunnan kannalta pito- ja vetovoima vahvistui hieman erityisesti uusien muuttajien osalta ja mielenkiinto kuntaa kohtaan lisääntyi, erityisesti silloin, kun mietitään muuttoa kahden kunnan välillä. Maksuttomuudella ei enää ole niin suurta markkina-arvoa, koska tulorajat ovat nousseet ja varhaiskasvatus on jo niin monelle perheelle muutenkin maksutonta. Maksuttomuuden lisäksi on kiinnitettävä huomiota myös kunnan hyvään palvelutasoon, jotta lapset saavat hyvää kasvatusta ja opetusta hyvissä tiloissa ja riittävillä resursseilla.

Negatiiviset tai haasteelliset vaikutukset

Hoitoaikojen ilmoittamisesta oli epätarkkuuksia, joka lisäsi palveluohjauksen tarvetta. Lasten hoitoajat pitenivät ja loma-ajat lyhenivät. Kunnat ovat näihin ongelmiin

puuttuneet ja määritelleet tai määrittelemässä tarkemmat pelisäännöt, jotta väärinkäytökseltä vältytään ja lapsen etu säilyy.

Maksu peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10§ mukaan peruuttamattamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta voidaan periä maksu. Laki toteaa: Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peru sitä, voidaan peruuttamattomatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta peritä puolet tämän lain mukaan määrätystä kuukausimaksusta. Vaikka perhee tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitetulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta periä puolet 7§:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Maksuttomuudesta huolimatta vanhempien tulee varata lapsen hoitoajat sähköisen järjestelmän kautta sovittujen tuntien mukaisesti. Vanhempien tulee myös ilmoittaa tarvikauden lomat (syys-, joulu- ja hiihtoloma) sekä kesä-, heinä., ja elokuun loma-ajat henkilökunnan lomien järjestämisen vuoksi. Loma-aikojen suunnittelu perustuu näihin huoltajien ilmoittamiin lomiin ja hoidon tarpeeseen. Varausten mukaan vahvistetaan henkilökunnan lomat, tilataan siivous- ja ruokapalvelut yms. Loma-ajoille tehdään tälläkin hetkellä enemmän varauksia kuin lapsia todellisuudessa on paikalla. Kaikista poissaoloista ei ilmoiteta, joka aiheuttaa sen, että loma-ajoille varataan liikaa ruoka-annoksia ja henkilöstöresurssia, josta aiheutuu turhia kuluja kaupungille.

Jos huoltajat ovat varanneet lapselle varhaiskasvatuspaikan, eivätkä peruuta sitä, peritään puolet varhaiskasvatusmaksusta. Maksuttomassa varhaiskasvatuksessa maksuna voidaan periä puolet vähimmäismaksusta. Tällä hetkellä perumattomista ja käyttämättömisstä hoitoaikavaruaksista ei peritä maksua, mutta jatkossa niistä voitaisiin periä puolet varhaiskasvatusmaksusta.

Johtopäätökset

Maksuton varhaiskasvatus saattaisi olla kaupungille merkittävä markkinointietu. Maksuttomuus saattaisi houkutella perheitä muuttamaan pysyvästi Laitilaan. Erityisesti se saattaisi houkutella keskituloisia tai ylemmän tuloluokan perheitä, joissa maksuttomuus selkeästi edellä esitetyn mukaisesti lisäisi näiden perheen tulonsiirtoa ja ostovoimaa. Maksuttomuuden kokeilu vaatisi kuitenkin onnistuakseen näkyvää kaupngin markkinointia ja julkisuuskuvan nostoa. Sosio-ekonomisesti heikoimmassa asemassa oleville perheille maksuton varhaiskasvatus ei tuo samanlaista etua, eikä todennäköisesti lisäisi Laitilan houkuttelevuutta näiden perheiden keskuudessa. Maksuton varhaiskasvatus voidaan nähdä myös lapsiperheiden pitovoimatekijänä.

Jos Laitilan kaupunki päättäisi ottaa käyttöön osittain tai kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen, tulee maksuttomuuden soveltamiselle asettaa selkeät ja läpinäkyvät kriteerit. Kriteerien tarkoituksena on turvata lapsen etu sekä varmistaa, että lapsella säilyy oikeus lepoon, lomaan ja vapaa-aikaan.

Kuntaliitosta muistutetaan kuntia siitä, että osittain tai kokonaan maksuton varhaiskasvatus jää kuntien kustannettavaksi, eikä siihen saa korotuksia esimerkiksi valtionosuuksiin. Varhaiskasvatus on lakisääteistä toimintaa ja lakisääteiset palvelut

pitää järjestää. Maksuttoman varhaiskavatuksen toteutuessa säästöjä on vaikea siltä sektorilta löytää.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen lisäksi vuoden 2025 aikana Laitilan kaupunginvaltuustolle on jätetty aloite ns. vauvarahan maksamisesta. On tärkeää huomioida kaikki nykyiset ja valmisteilla olevat lapsiperheiden etuudet, joilla tavoitellaan samoja myönteisiä vaikutuksia. Lapsiperheiden etuuksista tulee laatia koonti ja harkittu ehdotus, jonka tavoitteena on lisätä sekä Laitilassa syntyvien että kuntaan muuttavien lasten määrää vahvistamalla perheiden taloutta, helpottamalla arkea ja vahvistamalla Laitilan kuvaa lapsiystävällisenä kuntana.

Kokonaisuus tulee huomioida talousarvion kehyksissä ja vuoden 2027 talousarvion valmistelussa.

Ehdotus
Esittelijä: Susanne Laaksonen lailaakssu

Sivistysvaliokunta antaa ylläolevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja esittää, että hallitus ja valtuusto toteaa edellä kerrotun riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Lisäksi sivistysvaliokunta esittää, että kaupunginhallitus käynnistää valmistelun lapsiperheiden etuuksien kokonaisuudesta, joka yhteensovittaa erilaiset lapsiperheiden tukemiseksi tarkoitetut toimenpiteet ja huomioi kaupungin taloudelliset reunaehdot ja joka huomioidaan valmisteltaessa Laitilan strategiaa 2027-2030 ja talousarviota vuodelle 2027.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

-

Ehdotus
Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää käynnistää valmistelun lapsiperheiden etuuksien kokonaisuudesta, joka yhteensovittaa erilaiset lapsiperheiden tukemiseksi tarkoitetut toimenpiteet ja huomioi kaupungin taloudelliset reunaehdot ja joka huomioidaan valmisteltaessa Laitilan strategiaa 2027-2030 ja talousarviota vuodelle 2027.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa sivistysvaliokunnan antaman vastineen riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana läsnä asian käsittelyn ajan oli sivistysjohtaja Susanne Laaksonen.

Kaupunginvaltuusto, 23.03.2026, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa sivistysvaliokunnan antaman vastineen riittäväksi vastaukseksi aloitteeseen.

Päätös
Asian käsittelyn aikana puheenvuoron käyttivät kaupunginhallituksen puheenjohtaja /valtuutettu Tanja Raisto-Elo ja valtuutettu Heikki Peltola.

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistysvaliokunta, 08.10.2026, § 91

Valmistelijat / lisätiedot:

Taija Jalonen, varhaiskasvatuspäällikkö, taija.jalonen@laitila.fi

Keskustan valtuustoryhmä on jättänyt 8.12.2025/ §107 valtuustoaloitteen laitilalaisten 3-5-vuotiaiden lasten maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönottamisesta. Aloitteen johdosta on selvitetty maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönoton vaikutuksia sekä vaihtoehtoa laajentaa maksuttomuus koskemaan kaikkia varhaiskasvatukseen osallistuvia lapsia.

Varhaiskasvatus on keskeinen osa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polkua. Laadukas varhaiskasvatus tukee lasten kielellisten, sosiaalisten ja tunnetaitojen kehittymistä sekä vahvistaa oppimisvalmiuksia ennen esiopetukseen ja perusopetukseen siirtymistä. Maksuttomuuden tavoitteena on turvata kaikille lapsille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua varhaiskasvatukseen perheen tulotasosta riippumatta sekä tukea lapsiperheiden hyvinvointia, vanhempien työllistymistä ja työn sekä perhe-elämän yhteensovittamista.

Kuntaliiton vuonna 2026 tekemän selvityksen mukaan kokonaan maksutonta varhaiskasvatusta tarjotaan 34 kunnassa ja osittain maksutonta varhaiskasvatusta

yhdeksässä kunnassa. Valtaosa maksuttoman varhaiskasvatuksen kunnista on alle 5 000 asukkaan kuntia.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen merkitys on valtakunnallisten asiakasmaksulain muutosten seurauksena vähentynyt viime vuosina. Tulorajojen korotusten myötä yhä useampi perhe kuuluu maksuttoman varhaiskasvatuksen piiriin. Laitilassa noin 70 prosenttia (elokuu 2026) varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on jo tällä hetkellä maksuttomassa varhaiskasvatuksessa. Tämän vuoksi maksuttomuuden vaikutukset kohdistuisivat ensisijaisesti parempituloisiin perheisiin.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen arvioidaan lisäävän osallistumisastetta erityisesti niiden lasten osalta, jotka eivät tällä hetkellä osallistu varhaiskasvatukseen taloudellisista tai muista syistä. Osallistumisasteen kasvu voi vahvistaa lasten kielellistä kehitystä, oppimisvalmiuksia ja osallisuutta sekä lisätä kunnan veto- ja pitovoimaa lapsiperheiden asuinkuntana.

Uudistukseen liittyy kuitenkin myös haasteita ja taloudellisia riskejä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot olivat vuonna 2025 noin 200 000 euroa, ja vuoden 2026 tuottojen arvioidaan jäävän noin 185 000 euroon asiakasmaksulain muutoksen vuoksi. Maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtyminen poistaisi jäljellä olevat asiakasmaksutuotot kokonaan, mikäli maksutonta varhaiskasvatusta tarjotaan kaikille tai osittain n. 80 000€ vuodessa, mikäli maksuttomuus otetaan käyttöön vain 3-5-vuotiaille.

Lisäksi maksuttomuus saattaa lisätä palvelun käyttöä sekä kasvattaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta siinä määrin, että henkilöstötarve kasvaa. Palvelutarpeen mahdolliseen kasvuun on varauduttu henkilöstösuunnitelmassa ja talousarviokehysvalmistelussa vähintään kolmen kasvatusvastuullisen työntekijän lisäyksellä, joka on n 53 000€ sivukuluineen vuoden 2027 osalta, jolloin koko vuoden palkkamenot ovat n. 130 000€. Rekrytoinnit toteutetaan kuitenkin ainoastaan siinä tapauksessa, että lasten määrän tai palvelutarpeen kasvu tosiasiallisesti edellyttää uuden henkilöstön palkkaamista.

Laitilassa osallistumisasteen nousu on näkyvissä jo ilman maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönottoakin ja mahdollinen palvelutarpeen lisäys edellyttää lisätilojen järjestämistä vuoden 2027 aikana. Nykyisten päiväkoti- ja perhepäivähoitopaikkojen kapasiteetti ei riitä vastaamaan arvioituun palvelutarpeeseen.

Maksu peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta 1.6.-31.8. välisenä

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10 § mukaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta voidaan periä maksu. Laki toteaa: Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitetulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Maksuttomuudesta huolimatta vanhempien tulee varata lapsen hoitoajat sähköisen järjestelmän kautta sovittujen tuntien mukaisesti. Vanhempien tulee myös ilmoittaa talvikauden lomat (syys-, joulu- ja hiihtoloma) sekä kesä-, heinä- ja elokuun loma-ajat henkilökunnan lomien järjestelyjen vuoksi. Varhaiskasvatuksen syys, - joulu, - ja talviloman sekä kesäajan suunnittelu perustuu näihin huoltajien ilmoittamiin lomiin ja hoidon tarpeeseen. Varausten mukaan vahvistetaan henkilökunnan lomat, tilataan siivous- ja ruokapalvelut sekä päätetään, minkä verran resurssia tulee varata. Loma-ajoille tehdään varauksia enemmän kuin lapsia todellisuudessa on paikalla. Kaikista poissaoloista ei ilmoiteta yksiköihin. Tämä aiheuttaa sen, että loma-ajoille varataan liikaa ruoka-annoksia ja henkilöstöresurssia, josta aiheutuu kunnalle turhia kuluja.

Jos lapsen huoltajat ovat varanneet lapselle varhaiskasvatuspaikan lomien ajaksi, eivätkä käytä ja peruuta sitä, peritään puolet varhaiskasvatusmaksusta. Maksuttomassa varhaiskasvatuksessa maksuna voidaan periä puolet vähimmäismaksusta. Tällä hetkellä perumattomista ja käyttämättömistä hoitovarauksista ei peritä maksua, mutta jatkossa niistä perittäisiin puolet varhaiskasvatusmaksusta.

Kokonaisuutena maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönotto on investointi lasten hyvinvointiin, yhdenvertaisiin oppimismahdollisuuksiin sekä kaupungin lapsiperhemyönteisyyteen ja elinvoimaan. Uudistus tukee kaupungin strategisia veto- ja pitovoimatavoitteita vahvistamalla lapsiperheiden asemaa sekä lisäämällä kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Lyhyellä aikavälillä maksuttomuus lisää kaupungin kustannuksia asiakasmaksutuottojen menetyksen sekä mahdollisesti kasvavan palvelutarpeen edellyttämien henkilöstölisäysten vuoksi. Tavoitteena on kuitenkin saavuttaa pitkän aikavälin myönteisiä vaikutuksia lasten kasvuun, oppimiseen ja hyvinvointiin sekä tukea perheiden arkea ja osallisuutta.

Maksuttomuutta ehdotetaan toteutettavaksi määräaikaisena, kolmen vuoden pituisena kokeiluna. Kokeilun vaikutuksia arvioidaan vuosittain muun muassa varhaiskasvatukseen osallistumisasteen, muuttoliikkeen, kustannuskehityksen, henkilöstövaikutusten sekä palvelutarpeen näkökulmista, minkä perusteella päätetään toiminnan mahdollisesta jatkamisesta tai vakiinnuttamisesta.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Ahokas, hallintojohtaja

Sivistysvaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että maksuton varhaiskasvatus otetaan käyttöön määräaikaisena kolmen vuoden kokeiluna ajalle 1.8.2027.31.7.2023. Kokeilun tavoitteena on edistää lasten hyvinvointia ja yhdenvertaisia oppimismahdollisuuksia sekä vahvistaa kaupungin lapsiperheiden veto- ja pitovoimaa. Kokeilun vaikutuksia seurataan vuosittain muun muassa varhaiskasvatukseen osallistumisasteen, muuttoliikkeen, kustannusten ja palvelutarpeen näkökulmista, ja niiden perusteella arvioidaan toiminnan jatkamista kokeilujakson päättyessä.

Mikäli maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu hyväksytään, sivistystoimi valmistelee kokeilun toimeenpanoa varten erilliset maksuttomuutta koskevat ehdot ja käytännöt, jotka tuodaan toimivaltaisen viranomaisen hyväksyttäviksi ennen kokeilun käynnistämistä.

Päätös
Keskustelun aikana jäsen Linda Lahtonen teki ehdotuksen, että maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilun kesto pidennetään kolmesta vuodesta viiteen vuoteen. Jäsen Viktoria Hulenko kannatti Lahtosen ehdotusta.

Jäsen Henri Aitakari ehdotti, että maksutonta varhaiskasvatusta ei oteta käyttöön. Aitakarin ehdotus raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtaja totesi, että asiassa oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: pohjaehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Lahtosen ehdotusta kannattavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin yksi (1) JAA-ääni ja kuusi (6) EI-ääntä.

JAA: Henri Aitakari
EI: Linda Lahtonen, Jussi Perkkola, Riikka Laurila, Viktoria Hulenko, Monika Jakubcova, Ilmari Vuorela

Puheenjohtaja totesi Lahtosen ehdotuksen voittaneen äänestyksen.

Sivistysvaliokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että maksuton varhaiskasvatus otetaan käyttöön määräaikaisena viiden vuoden kokeiluna ajalle 1.8.2027-31.7.2032.

Pöytäkirjaan merkittiin, että asian käsittelyn aikana asiantuntijana kuultiin varhaiskasvatuspäällikkö Taija Jalosta.

Kaupunginhallitus, 19.10.2026, § 238

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanne Forsman, sivistysjohtaja, susanne.forsman@laitila.fi

-

Ehdotus
Esittelijä: Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää sivistysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti edelleen kaupunginvaltuustolle, että maksuton varhaiskasvatus otetaan käyttöön määräaikaisena viiden vuoden kokeiluna ajalle 1.8.2027-31.7.2032.

Päätös

Keskustelun aikana jäsen Jukka Alkio teki ehdotuksen, että kaupunki ottaa käyttöönsä maksuttoman varhaiskasvatuksen kaikille varhaiskasvatusikäisille toistaiseksi voimassa olevana viiden vuoden kokeilun sijaan. Jäsen Hanna Lahtonen kannatti Alkion ehdotusta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti esittää kaupunginvaltuustolle, että Laitilan kaupunki ottaa käyttöönsä kaikille varhaiskasvatusikäisille maksuttoman varhaiskasvatuksen toistaiseksi voimassa olevana.

Kaupunginvaltuusto, 26.10.2026, § 66

Valmistelija / lisätiedot:

Susanne Forsman, sivistysjohtaja, susanne.forsman@laitila.fi

-

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Laitilan kaupunki ottaa käyttöönsä kaikille varhaiskasvatusikäisille maksuttoman varhaiskasvatuksen toistaiseksi voimassa olevana.

Äänestykset
Maksuton varhaiskasvatus kaikille varhaiskasvatusikäisille lapsille

Valtuutettu Henri Aitakarin ehdotus on, että esitystä ei hyväksytä ja maksutonta varhaiskasvatusta ei oteta käyttöön.

Pohjaehdotus on JAA
Valtuutettu Henri Aitakarin ehdotus on EI

Jaa
Riikka Saarela
Tuomas Vuorio
Oskari Pilppula
Linda Lahtonen
Ilmari Vuorela
Susanna Saari
Irina Tsabanova
Hanna Lahtonen
Pertti Kerttula
Mika Kinnala
Virve Aho
Jussi Perkkola
Tiina Saari
Pekka Kuusisto

Heidi Lähteenmäki
Riikka Laurila
Tanja Raisto-Elo
Nina Arokoivu
Santeri Laaksonen
Viktoria Hulenko
Pertti Pokki
Joonas Rinne
Jari Kiveinen
Jukka Alkio
Katja Ukkonen
Jarkko Männistö
Tapio Kylä-Heiko
Timo Rantanen
Ei
Heikki Peltola
Henri Aitakari

Päätös
Asian käsittelyn aikana puheenvuoron käyttivät valtuutetut Jukka Alkio, Riikka Saarela, Henri Aitakari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja/valtuutettu Tanja Raisto-Elo, valtuutetut Heikki Peltola, Virve Aho, Hanna Lahtonen, Mika Kinnala ja Jussi Perkkola.

Valtuutettu Henri Aitakari ehdotti, että maksutonta varhaiskasvatusta ei oteta käyttöön. Valtuutettu Heikki Peltola kannatti Aitakarin ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että asiassa oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: pohjaehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Aitakarin ehdotusta kannattavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 28 JAA-ääntä ja kaksi (2) EI-ääntä.

Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen voittaneen äänestyksen.

Kaupunginvaltuusto päätti ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi
sivistystoimi

Kunnallisvalitus

§64, §65, §66

Kunnallisvalitusohje

Päätökseen voidaan hakea muutosta Turun hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituskirjassa on ilmoitettava
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla voi valitusasiakirjat lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä kunnan jäsenen ja muiden katsotaan saaneen tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus tulee toimittaa ensisijaisesti sähköisen asiointipalvelun kautta osoitteessa: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Turun hallinto-oikeuden postiosoite on PL 32, 20101 Turku, käyntiosoite Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku ja sähköposti turku.hao@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy osoitteesta https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html

Tuomioistuinmaksulaki https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5

Muutoksenhakukielto

§62, §63

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.